

Силабус освітньої компоненти
Методи захисту рослин та карантин
(дисципліна професійної та практичної підготовки за вибором здобувачів)
I (бакалаврський) рівень вищої освіти
Спеціальність 101 «Екологія»

Викладач: Цехмейструк Микола Григорович, к.с.-г.н., доцент

Аудиторія: 401 МСМ

Час консультацій: Середа 14:00 – 16:00

Контактний телефон: (066) 212-93-99

E-mail: tsekhmeystruk@gmail.com

Додаткові матеріали: Зошит, ручка для ведення записів. Калькулятор.

E-mailаккаунт

Інформація про курс. Даний курс розроблений для того, щоб допомогти Вам опанувати знання та уміння щодо необхідності застосування засобів захисту рослин, підбір препаратів залежно від культури, попередника та наступної культури, ефективність хімічних та біологічних методів захисту. Курс дозволить опанувати методи захисту рослин від шкідливих організмів, особливості застосування як хімічних, так і біологічних та агротехнічних методів захисту залежно від ресурсного забезпечення господарства та напрямку господарювання, необхідність та дози застосування. Розуміти причини стійкості до препаратів, їх післядію

Компетентності. Здатність обґрунтовувати необхідність та розробляти заходи, спрямовані на збереження ландшафтно-біологічного різноманіття та формування екологічної мережі. Здатність впроваджувати екологічно безпечні технології вирощування сільськогосподарської продукції та розробляти заходи з оптимізації сільськогосподарського виробництва. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми професійної діяльності за спеціальністю і застосовувати теоретичні знання та методи у виробничих ситуаціях, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.

Програмні результати навчання. Вибирати оптимальну стратегію проведення громадських слухань щодо проблем та формування територій природно-заповідного фонду та екологічної мережі. Виявляти фактори, що визначають формування ландшафтно-біологічного різноманіття. Демонструвати навички впровадження природоохоронних заходів та проектів. Знати природно-ресурсний потенціал, екологічні проблеми та шляхи їх вирішення у сільськогосподарському виробництві. Знати властивості хімічних засобів захисту рослин, їх переваги і недоліки, можливість заміни хімічних препаратів біологічними, особливості та регламенти застосування пестицидів.

Методи навчання. На заняттях Ви станете учасником тематичних, узагальнюючих та проблемних лекцій. Методи навчання також включають опитування, виконання розрахункових завдань, тестів, презентацію результатів індивідуальних завдань. Для забезпечення цього процесу для студентів підготовлені різноманітні матеріали, зокрема, наочні роздаткові матеріали, презентації. Заняття проходять із застосування мультимедійного обладнання. Тематична та оглядова лекції дозволяють всебічно осмислити та запам'ятати програмний матеріал, встановити внутрішні та міжпредметні взаємозв'язки. Узагальнюючі лекції дозволяють зосередити увагу на практичному значенні набутих знань у подальшому навчанні та майбутній професійній

діяльності. Крім того, такий вид лекції стимулює інтерес студентів до більш глибокого подальшого вивчення дисципліни, з'ясування шляхів і методів самостійної роботи з цього предмета. Проблемні лекції направлені на розвиток логічного активного мислення. Студентам даються питання для самостійного розмірковування та обґрунтування.

Співробітництво. Протягом навчання на окремих практичних заняттях Ви повинні бути готові співпрацювати з членами вашої групи, доводити свою думку, домовлятися не враховуючи особисті інтереси та нести відповідальність за себе і команду. Наприкінці заняття кожна з груп представляє свою роботу, при цьому оцінюється робота всієї групи.

Мета. Викладення дисципліни має на меті вивчення методів і засобів захисту сільськогосподарських культур від шкідливих організмів, формування у студентів системи знань і умінь методів захисту та карантину рослин, вивчає шляхи забезпечення оптимального розвитку рослин за допомогою використання агротехнічних, біологічних та хімічних засобів захисту. Проектування систем захисту залежно від напрямку господарювання, використання вирощеної продукції.

Методи оцінювання. Поточний контроль, усне опитування, виконання розрахункових робіт, презентація результатів виконаних завдань. Підсумковий контроль - залік.

Підсумкова оцінка. Навчальна дисципліна оцінюється за 100-бальною шкалою. Підсумкова оцінка за курсом ставиться на підставі підсумовування балів за виконання поточних завдань (до 50 балів) та балів за підсумковий контроль (залік) (до 50 балів). Літерні оцінки проставляються на підставі даної таблиці перерахунку:

90-100	A
82-89	B
74-81	C
64-73	D
60-63	E
35-59	FX
0-34	F

Відвідуваність і участь. Відвідування занять є обов'язковим, і є запорукою якісного засвоєння матеріалу курсу та набуття спеціальних знань і навичок, що дозволяють набути фахових компетенцій та досягти результатів навчання, обумовлених цією програмою. Крім того, робота в групах під час аудиторних занять дозволить розвинути вміння працювати в команді, розвинути лідерські якості та набути досвіду спілкування. Пропуск занять зашкодить не тільки Вам, але і Вашій групі.

Попередній календар курсу

Тиж	Тема
1	Вступ до дисципліни. Мета і зміст предмету.
2	Сучасний стан системи захисту рослин
3	Регламенти застосування пестицидів.
4	Державний контроль за застосуванням засобів захисту рослин
5	Класифікація пестицидів.
6	Поєднане застосування хімічних засобів з іншими препаратами та добривами
7	Токсичність пестицидів і стійкість шкідливих організмів до них.

8	Проникання пестицидів в організми, механізми дії. Залежність токсичної дії пестицидів від їх хімічного складу і будови.
9	Пестициди специфічної дії. Еколого-економічні вимоги до пестицидів. Дія пестицидів на біоценози. Вплив їх на ентомофагів, бджіл та ін.
10-11	Препаративні форми пестицидів. Характер дії пестицидів на рослину залежно від дози, біологічної активності та групи пестициду. Способи застосування пестицидів
12	Обприскування. Способи, особливості та механізація застосування фумігантів
13-14	Біологічні методи захисту рослин. Біологічні засоби в інтегрованому захисті рослин. Мікробіологічні засоби захисту рослин. Використання речовин, які впливають на розвиток і поведінку комах
15	Карантин рослин. Підкарантинні матеріали. Внутрішній та зовнішній карантин.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бублик Л. І., Васечко Г. І., Васильєв В. П. Довідник із захисту рослин. К.: Урожай, 1999. С.431–452.
2. Матвієвський О. С., Ткачов В. М., Каленич Ф. С. Довідник по захисту садів від шкідників і хвороб. К.: Урожай, 1990. С.111–215.
3. Євтушенко М. Д., Марютін Ф. М., Сушко І. І. Пестициди і технічні засоби їх застосування і ін. Харків, ХДАУ. 2001. С.48–61.
4. Славгородская-Курпиева Л. Е., Славгородский Л. Е., Алпеев А. Е. Защита сельскохозяйственных культур от вредителей и болезней. Донецк: Донеччина, 2003. 480 с.
5. Писаренко В. М., Писаренко П. В. Захист рослин: екологічно обґрунтовані системи. Полтава: Інтрафіка, 2002. 288 с.
6. Шестопап З. А., Файфер Д. Т., Шестопап Г. С. Довідник з інтегрованого захисту плодово-ягідних культур від шкідників і хвороб. Львів, Світ, 1994. 36 с.
7. Станкевич С. В., Леженіна І. П., Забродіна І. В., Жукова Л. В. Карантинні організми (з основами експертизи підкарантинних матеріалів): навч. посіб. / Харків. нац. аграр. ун-т ім. В. В. Докучаєва. – Харків: ФОП Бровін О. В., 2020. – 466 с.
8. Станкевич С. В., Забродіна І. В. Моніторинг шкідників сільськогосподарських культур: навч. посібник / Харк. нац. аграр. ун-т ім. В.В. Докучаєва. – Х.: ФОП Бровін О.В., 2016. – 216 с.
9. Федоренко В.П., Покозій Й Т., Круть М.В. Ентомологія: Підручник; за редакцією академіка В.П. Федоренка — К: Колоб'іг, 2013. — 380 с.
10. Метлицкий О. З. Защита ягодников/О. З. Метлицкий, А. С. Зейналов, И.А. Ундріцова, С.Е. Головин, К.В.Метлицка //Садоводство и виноградарство. 2005. С. 20–23.
11. Лапа О. М., Дрозд В. Ф., Гоголев А. У. Сучасні технології вирощування і захисту овочевих культур. Київ: Світ, 2004. 111 с.
12. Верещагин Л. Н. Вредители и болезни плодовых и ягодных культур. К.: Юнивест Маркетинг, 2003. С. 179–204.
13. Гадзало Я. М. Інтегрований захист ягідних насаджень від шкідників. – Львів: Світ, 1999. – 184 с.
14. Трибель С. О., Гетьман М. В., Стригун О. О. Методологія оцінювання стійкості сортів пшениці проти шкідників і збудників хвороб та ін. К.: Колооб'іг, 2010. 392 с.
15. Секун М. П. Проблема комплексного використання пестицидів у захисті рослин. Вісник аграрної науки. № 10. 2002. С. 24–26.
16. Лапа О. М., Хоменко І. І., Яновський Ю. П. Патент України №48271, МПК А0161/00 Спосіб боротьби з ґрунтовими шкідниками при посадці саджанців. Опубл. 15.08.2002. Бюл.№8.
17. Лапа О. М., Яновський Ю. П., Воеводін В. В., Лапа С. В., Кучер М. Ф. Захист ягідних культур. К., 2004. 67 с.
18. Пересипкін В. Ф. Сільськогосподарська фітопатологія. К.: Аграрна освіта, 2000. 415 с.